

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/219/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314209847
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6314209847.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci navrhovateľky T. X., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, zamestnanej na dohodu v REA-S s.r.o. Brezno, bytom S. - B., X.B. XXXX/XX, v zast. JUDr. Jánom Vinarčíkom, advokátom, AK Banská Bystrica, Pod Rybou 5, proti odporcovi B. X., nar. XX.XX.XXXX, zamestnanému v Železiarňach Podbrezová, a.s. Podbrezová, bytom S. - B., X.B. XXXX/XX, v zast. JUDr. Mariánom Holým, advokátom, AK Brezno, B. Nĕmcovej 1/A, o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom X., U., nar. XX.XX.XXXX a T., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. - B., X.B. XXXX/XX, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, takto

r o z h o d o l :

I. Manželstvo navrhovateľky T. X., rod. M., nar. XX.XX.XXXX a odporcu B. X., nar. XX.XX.XXXX uzatvorené XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu R. S., vo zv. X, ročník XXXX, na str. XX, pod por. č. X sa r o z v á d z a .

II. Na čas po rozvode súd upravuje výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom X., U., nar. XX.XX.XXXX a T., nar. XX.XX.XXXX tak, že i c h z v e r u j e do osobnej starostlivosti navrhovateľky.

III. Odporca je povinný s účinnosťou od právoplatnosti výroku o rozvode prispievať na výživu maloletej U. 80,-Eur mesačne a na výživu maloletej T. 60,-Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu, k rukám navrhovateľky.

IV. Vo zvyšku sa návrh navrhovateľky ohľadom výživného na maloleté deti zamietá.

IV. Odporca je oprávnený s maloletými deťmi sa stýkať:

- každý párný víkend od piatku od 17:00 hod do nedele do 17:00 hod, okrem víkendov osobitne upravených,
- počas letných prázdnin od 15.07. od 8:00 hod do 31.07. do 18:00 hod,
- počas vianočných a novoročných sviatkov od 26.12. od 8:00 hod. do 02.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod,
- počas veľkonočných sviatkov od Veľkého piatku od 8:00 hod. do Veľkonočnej nedele do 18:00 hod,

a to tak, že v určený čas odporca maloleté deti vyzdvihne od navrhovateľky a po zrealizovanom styku ich v určený čas navrhovateľke odovzdá; vzájomné odovzdávanie detí sa uskutoční v byte účastníkov na adrese S., B., 9. B. XXXX/XX.

Navrhovateľka je povinná maloleté deti na styk s odporcom pripraviť, odporcovi umožniť styk s maloletými deťmi.

V. Ukladá sa navrhovateľke, odporcovi a obidvom maloletým deťom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno.

V. Navrhovateľka a odporca sú p o v i n n í nahradiť štátu trovy konania, a to každý vo výške 322,33 Eur na účet tunajšieho súdu do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 26.11.2014 sa navrhovateľka domáha, aby jej manželstvo s odporcom bolo rozvedené, na čas po rozvode ich dcéry, aby jej boli zverené do osobnej starostlivosti s tým, že odporca bude zaviazaný prispievať na výživu maloletej U. 200,-Eur mesačne a na výživu maloletej T. 180,-Eur mesačne, zároveň súd upraví styk odporcu s maloletými deťmi tak, že bude oprávnený s nimi sa stýkať v období od 01.09. do 30.06. každého roka, každý tretí týždeň v mesiaci v sobotu od 9:00 hod do nedele do 16:00 hod a každý kalendárny rok počas letných prázdnin v čase od 07.07. od 9:00 hod do 14.07. do 16:00 hod. Svoj návrh odôvodňuje tým, že po päťročnej známosti s odporcom dňa 20.01.2001 uzatvorili manželstvo, hlavne z dôvodu, že ona zostala tehotná. Zo začiatku bývali u jej rodičov v rodinnom dome, v roku 2002 si kúpili vlastný byt do ktorého sa v roku 2003 aj presťahovali. Už od začiatku bolo v manželstve cítiť nedorozumenia a objavovali sa nezhody, ktoré vyplývali z rozdielnosti ich vzájomných povahových vlastností, zvyklostí, ale predovšetkým kvôli odporcovej žiarlivosti. Po 4 mesiacoch od uzatvorenia manželstva sa im narodila dcéra U.. Asi rok po jej narodení sa u nich začali prejavovať aj rozdielne predstavy na výchovu dieťaťa, čo viedlo k ešte častejším výmenám názorov.

Od začiatku vzťahu bol odporca žiarlivý, ale neprikladala tomu až takú vážnosť a nechcela vyvolávať hádky. Na základe odporcovej bezdôvodnej žiarlivosti málo chodila do spoločnosti.

V roku 2008 sa im narodila druhá dcéra. Nezhody v manželstve neustále pretrvávali. Prestali spolu zdieľať jednu posteľ v spálni, nakoľko dcéra T. bola na ňu veľmi naviazaná. Aj keď mala vlastnú posteľ v detskej izbe spávala s ňou, čo odporcovi vadilo. Ich vzťah a aj intímny život bol veľmi naštrbený a hádky boli na dennom poriadku.

Koncom roka 2012 s náhodou dozvedela, že odporca má v práci intímnu známosť, aj sa jej priznal. Od toho momentu ich vzťah stratil aj poslednú nádej. Odporcovo správanie a jeho mimo manželský pomer u nej vyústili do totálneho ochladenia, odcudzenia až odporu k odporcovi.

V roku 2013 začala proti vôli odporcu chodiť vypomáhať do detského centra opatrovať deti, keďže bola nezamestnaná a samej jej bolo doma dlho, táto práca ju bavila a naplňala. Odporca chodil za ňou do detského centra, začal bezdôvodne žiarliť na otcov detí ako aj na majiteľa detského centra. Hádky sa postupne stupňovali, v období júl, august 2013 vyústili aj do fyzických útokov. Odvtedy boli verbálne a tiež fyzické útoky zo strany odporcu voči nej u nich doma každodennou súčasťou. Odporca sa nevie kontrolovať ani pred ich maloletými deťmi. Dokonca začal nadmerne požívať alkoholické nápoje. Už dlhšiu dobu uvažovala o rozvode, ale sa bála ako na to odporca zareaguje, že by jej alebo deťom nejako ublížil. Bežne v zlosti ničil ich majetok. Bol hrubý aj k maloletým deťom. Často sa vyhrážal, že ak ho opustí aj s deťmi spácha samovraždu. Prosila ho, aby vyhľadal odbornú pomoc, že nie je v poriadku, no on odmietol.

V priebehu roku 2014 bola nútená niekoľkokrát kontaktovať políciu. Má veľký strach z agresívneho správania odporcu. Takáto situácia negatívne vplyva tak na jej psychický stav ako aj na psychický stav maloletých detí. Manželstvo s odporcom je hlboko a trvalo rozvrátené, nemá záujem na jeho ďalšom trvaní.

Od konca roka 2013 vôbec intímne nežijú. Odporcove správanie veľmi eliminuje možnosť normálneho, ľudsky dôstojného života.

Navrhovateľka v návrhu ďalej uvádza, že v súčasnosti má iného životného partnera s ktorým má veľmi pekný vzťah, plánujú ich vzťah do budúcnosti a chcú viesť pokojný život, hlavne kvôli deťom.

Dňa 27.01.2015 odporca doručil k návrhu vyjadrenie v ktorom uviedol, že tvrdenia navrhovateľky o tom, že od začiatku vzťahu žiarlil v dôsledku čoho málo chodila do spoločnosti, že on má v práci známosť, že žiarlil na otcov detí a majiteľa detského centra, že nadmerne požíva alkoholické nápoje, že navrhovateľku opakovane verbálne a fyzicky napáda za nepravdivé a účelové. Dodal, že je pravdou, že po narodení dcéry T. dlhodobo spávala v manželskej posteli, bolo to skôr želanie navrhovateľky ako

samotnej maloletej T.. Jej prítomnosť v spálni narúšala intímny život s navrhovateľkou. Je pravdou, že navrhovateľka mu v roku 2012 spravila žiarlivostnú scénu pretože si myslela, že má intímny vzťah s kolegyňou z práce. Nie je pravdou, že by sa k takejto známosti bol priznal, pretože žiadnu nemal. To si len navrhovateľka dovodila z toho lebo mu kolegyňa volala domov v deň, keď nemal pracovnú smenu a chcela sa na niečo opýtať.

Podľa odporcu nie je pravdou ani to, že by na navrhovateľku začal žiarliť po tom, čo nastúpila vypomáhať do detského centra opatrovať deti. Práve on jej túto brigádu vybavil cez tretiu osobu pri majiteľovi tohto centra. Až neskôr zistil, že navrhovateľka udržiava vyše roka mimomanželský vzťah práve s majiteľom tohto centra a ich deti necháva doma samé bez dozoru, a to aj v nočných hodinách, keď on pracoval na nočnej smene. Z týchto a aj iných dôvodov vznikali medzi nimi nehody, ktoré sa aj navrhovateľka snaží účelovo vyvolať a následne zneužiť proti nemu. Uvádza nepravdivé a ničím nepodložené tvrdenia, že nadmerne požíva alkoholické nápoje a pod ich vplyvom sa správa k nej a k ich deťom agresívne. Zo svojho pohľadu popísal udalosti, ktoré sa mali stať 17.08.2014 a 21.09.2014. K udalosti zo dňa 27.10.2014 uviedol, že políciu nevolala navrhovateľka, ale on. V tento deň po návrate z práce zistil, že navrhovateľka nie je doma, bola so svojim priateľom pánom U. v jeho byte. Zavolať jej matku a spolu s ňou ju išli hľadať k pánovi U.. Po tom, čo jej matka vytrvalo zvonila na zvonček v byte pána U. od vchodových dverí sa navrhovateľke podarilo z jeho bytu nepozorovane odísť východom smerujúcim na druhú stranu domu a rýchlo sa presunula do ich bytu. Po zistení, že navrhovateľka už v byte pána U. nie je sa aj s jej matkou vrátili do ich bytu. Tu im navrhovateľka odmietla otvoriť, pretože sa obávala konfrontácie s ním a s vlastnou matkou po tom čo zistili, že bola v nočných hodinách pri svojom milencovi. Nie je pravdou ako navrhovateľka uvádza, že sa intímne nestýkajú od konca roka 2013. Intímne sa stýkali až do mája 2014, odvtedy ich intímne styky úplne vymizli.

Odporca podotýka, že v závere návrhu sa navrhovateľka priznáva k mimomanželskému vzťahu s K. U.. Ďalej uviedol, že s rozvodom manželstva súhlasí. On chce manželstvo udržať, ale v jeho nápravu už neverí. Navrhuje na čas po rozvode maloleté deti U. a T. zveriť do striedavej starostlivosti v týždňových intervaloch. Ak by súd návrhu na striedavú starostlivosť nevyhovelo navrhuje, aby jeho styk s deťmi bol upravený v oveľa širšom rozsahu, najmenej každý druhý víkend, dva týždne cez letné prázdniny a tiež cez vianočné a veľkonočné sviatky. S výškou navrhovaného výživného nesúhlasí.

Na pojednávaní dňa 05.03.2015 právny zástupca navrhovateľky uviedol, že už od začiatku manželstva sa odporca prejavoval ako žiarlivý, dopustil sa psychických a fyzických útokov na navrhovateľku aj za prítomnosti maloletých detí. Navrhovateľka nepopiera odporcove rodičovské práva a povinnosti, ale keby bol „normálny“, ale on je labilný, agresívny, nevhodne sa správa. Jeho správanie nie je vhodné na výchovu maloletých detí preto so striedavou osobnou starostlivosťou navrhovateľka nesúhlasí. Navrhuje, aby manželstvo účastníkov bolo rozvedené. Na čas po rozvode obidve deti aby boli zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky s tým, že odporca bude zaviazaný prispievať na výživu maloletej U. 200,- Eur mesačne, maloletej T. 180,-Eur mesačne a tiež bude platiť obidvom dcéram na tvorbu úspor každej po 50,-Eur mesačne na ich účty. Vzhľadom na správanie sa odporcu navrhuje, aby súd upravil jeho styk s maloletými deťmi na každý tretí týždeň v sobotu od 9:00 hod do 16:00 hod a cez letné prázdniny od 07.07. od 9:00 hod do 14.07. do 16:00 hod.

Na pojednávaní dňa 06.10.2015 uviedol, že aj po vykonanom znaleckom dokazovaní trvá v plnom rozsahu na písomnom návrhu, ktorý navrhovateľka doručila súdu 26.11.2014 s tým, že sa domáha, aby odporca prispieval na tvorbu úspor maloletých detí vyššou sumou, a to po 80,-Eur mesačne na každú z dcér.

Je v možnostiach a schopnostiach otca maloletých detí takto prispievať na ich výživu, nakoľko sa zúčastnil viacerých športových podujatí v zahraničí, zúčastnil sa zápasu v Českej republike, lístok stal cez 1 000,-Kč, bol tiež v Madride v Španielsku na zápase. Cez Facebook sa odporca prezentuje, že pije vodku, uverejňuje nevhodné komentáre.

Na pojednávaní dňa 05.11.2015 uviedla, že 31.10.2015 došlo medzi účastníkmi k incidentu, odporca napadol navrhovateľku. Túto skutočnosť navrhovateľka nahlásila aj polícii. Dňa 02.11.2015 odporca cez Facebook kontaktoval priateľa navrhovateľky K. U.. Odporca stále provokuje seba vykresľuje len v dobrom svetle.

V záverečnej reči právny zástupca navrhovateľky uviedol, že manželstvo účastníkov je hlboko a trvalo rozvrátené, navrhovateľka nemá záujem na ďalšom trvaní manželstva ani kvôli maloletým deťom. Účastníci od konca roka 2013 sa intímne nestýkajú, spolužitie s odporcom sa stalo pre navrhovateľku nezniesiteľným. Situácia zistená medzi účastníkmi vyústila do totálneho vzájomného odcudzenia a citového ochladenia. Vzhľadom k správaniu sa odporcu sa navrhovateľka nevie predstaviť akékoľvek ďalšie spolužitie s ním. Ich manželstvo neplní svoj účel a ani v budúcnosti nemožno očakávať obnovenie

manželského spolužitia. Trvá na návrhu, aby súd manželstvo účastníkov rozviedol. Na čas po rozvode navrhuje maloleté deti U. a T. zveriť do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Vzhľadom na možnosti a schopnosti odporcu navrhuje zaviazat' ho prispievať na výživu maloletej U. 200,-Eur mesačne a maloletej T. 180,-Eur mesačne. Zdôraznil, že odporcovi na živobytie prispieva aj jeho matka a svokra, nemá žiaden úver. Zároveň navrhol upraviť styk odporcu s maloletými deťmi od 01.09. do 30.06. kalendárneho roka na každý tretí týždeň v mesiaci v sobotu od 9:00 hod do nedele do 16:00 hod a každý kalendárny rok počas letných prázdnin od 07.07. od 9:00 hod do 14.07. do 16:00 hod.

Na pojednávaní dňa 06.10.2015 právny zástupca odporcu uviedol, že tak ako naznačil v písomnom vyjadrení k doručenému znaleckému posudku od striedavej osobnej starostlivosti upustil. S rozvodom manželstva súhlasí. Na čas po rozvode navrhuje obidve dcéry účastníkov zveriť do osobnej starostlivosti navrhovateľky s tým, aby bol odporca zaviazaný prispievať na výživu maloletej U. 100,-Eur mesačne a maloletej T. 80,-Eur mesačne. Výživné požadované navrhovateľkou považuje za neprimerané, nakoľko by pokrývalo 2/3 jeho príjmu. Zároveň sa domáha úpravy styku s dcérami tak ako uviedol v písomnom vyjadrení k znaleckému posudku, a to každý páry víkend od piatku od 17:00 hod do nedele do 17:00 hod, počas letných prázdnin od 15.07. od 8:00 hod do 31.07. do 18:00 hod, počas vianočných a novoročných sviatkov od 26.12 od 8:00 hod do 02.01. do 18:00 hod, počas veľkonočných sviatkov od Veľkého piatku od 8:00 hod do Veľkonočnej nedele do 18:00 hod.

Na pojednávaní dňa 05.11.2015 v záverečnej reči uviedol, že má za to, že v konaní bol preukázaný rozvrät medzi účastníkmi ako manželmi. Navrhuje návrhu na rozvod manželstva v plnom rozsahu vyhovieť. Ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom navrhuje, aby v zmysle znaleckého posudku boli obidve deti zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky s tým, že odporca bude zaviazaný prispievať na deti primeraným výživným. Návrh navrhovateľky na výživné pre maloleté deti neakceptuje a nerešpektuje príjmy otca a jeho potreby. Zároveň sa domáha úpravy styku odporcu s maloletými deťmi.

Na pojednávaní dňa 05.03.2015 navrhovateľka súdu uviedla, že manželstvo s odporcom uzatvorila po päťročnej známosti aj preto, že v tom čase bola už tehotná. Zo začiatku bolo manželstvo dobré. V roku 2003 si zabezpečili vlastné bývanie a osamostatnili sa. Už od začiatku manželstva sa odporca prejavoval ako žiarlivý. Spočiatku k nej hrubý nebol, k hrubému správaniu z jeho strany došlo v posledných troch, štyroch rokoch. Odporca druhé dieťa nechcel, ona chcela. Narodenie maloletej T. ho zaskočilo. Po jej narodení sa ich vzťahy zhoršili. Deti sú na ňu veľmi naviazané, najmä maloletá T., ktorú dočkala do piateho roku jej veku. Z toho dôvodu s ňou spávala, čo odporcovi vadilo, on to nechápal a doteraz nechápe. So striedavou osobnou starostlivosťou nesúhlasí, nakoľko odporca nie je schopný sa o deti postarať aj vzhľadom na svoju labilnú povahu. Odporca s maloletou U. nekomunikuje, nezaujíma sa o ňu. Možno preto, že U. stojí na jej strane. Odporca je v styku s T., ale tú si kupuje darčekom. Pokiaľ žili v spoločnej domácnosti odporca vôbec neprispieval na stravu detí, prispieval tak, že platil byt, inkaso. Cez letné prázdniny bol odporca s maloletou T. na dovolenke v Turčianskych Tepliciach, mali tam byť 5-7 dní. T. vydržala s ním iba tri dni, tretí večer jej už bolo veľmi smutno. Odporca berie maloletú T. aj na jednoduché akcie, je to dieťa vo veku 7 rokov, stále podplatiteľné a odporca vie ako má na ňu ísť. Pri pobyte s odporcom bola maloletá T. spokojná, nakoľko on vedel presne kde má s ňou ísť. Obidve dcéry sa zdržujú s odporcom aj doma. Ona dcéry neovplyvňuje, na ňu sú veľmi naviazané. Keď je odporca s deťmi na pár hodín tak sa o ne postará tak, že v chladničke je stále navarené jedlo alebo on zoberie deti, resp. maloletú T. k jednej alebo k druhej starej mame. Takto sa postará o maloletú T.. O U. už nie lebo tá má 14 rokov a vie sa o seba postarať sama.

Na pojednávaní dňa 05.03.2015 navrhovateľka uviedla, že je výmyslom odporcu, že manželstvo stroskotalo preto, že si našla milenca. Toto dôvodom stroskotania ich manželstva nie je. Priznala, že v súčasnosti má vážnu známosť, ale túto vážnu známosť nadviazala až v dôsledku toho ako sa k nej správal odporca, ktorého v roku 2012 podozrievala z nevery.

Na pojednávaní dňa 05.03.2015 odporca súdu uviedol, že s navrhovateľkou spolu chodili 5 rokov, manželstvo uzatvorili pretože sa mali radi, ale aj tiež preto, že navrhovateľka už bola tehotná. Na narodenie staršej dcéry sa obidvaja veľmi tešili. Podľa neho manželstvo bolo od začiatku perfektné až do 13.11.2013 kedy našiel navrhovateľke SMS správu od milenca. Po tomto to už s ich manželstvom išlo dolu vodou. Venoval sa deťom - od prvého do siedmeho ročníka maloletej U. chodil na rodičovské združenia iba on. On bol v školskom rodičovskom výbore. Cíti na obidvoch dcérach vplyv navrhovateľky a jej milenca. Navrhovateľka mu bráni stretávať sa s deťmi, ale on je rovnaký rodič ako ona. Za príčinu

rozpadu manželstva považuje to, že si navrhovateľka našla milenca, teda jej neveru. Niekoľkokrát ju prosil, aby zachránili manželstvo, pretože ona rozbila jedno manželstvo a rozbíja aj ich manželstvo. Aj predtým s deťmi chodil k lekárom iba on, zúčastňoval sa na rôznych aktivitách.

Priznal, že na Facebook-u má profil zaregistrovaný pod B. R., niektoré osoby k nemu majú zablokovaný prístup, a to navrhovateľka, jej priateľ a dcéra. Priznal, že v máji 2015 bol v Ostrave na zápase so svojou sestrou, sestra hradila cestovné do Ostravy, on si zaplatil iba za vstupenku 35,-Eur. Dňa 28.08.2015 mal narodeniny, mama, svokra a sestra mu dali ako dar k narodeninám peniaze, aby išiel do Španielska na zápas. Bol tam 4 dni, vyšlo ho to na 350,-Eur. On sám prispel cca 40,-Eur + zabezpečil stravu. Poprel, že by mal problémy s alkoholom. Uviedol, že s maloletou T. vychádza veľmi dobre. Na základe predbežného opatrenia sa musel zdržiavať mimo bytu v období cca dvoch mesiacov. Na jeho odvolanie však Krajský súd predbežné opatrenie zrušil a od 16.03.2015 sa vrátil do bytu, kde je doteraz. Už bolo pojednávanie aj vo veci samej ohľadom jeho zotrvania v byte, návrh navrhovateľky bol zamietnutý, on sa naďalej môže v byte zdržiavať. Všetci spolu bývajú v ich trojizbovom byte - on sa zdržiava v spálni, v obývačke a v detskej izbe sa zdržiava navrhovateľka a obidve dcéry. Kuchyňu a ostatné zariadenie bytu užívajú spoločne. Varia si každý samostatne. Keď je s dcérami tak sa vie o ne postarať pretože buď matka alebo svokra navaria viacej, vždy si môže ísť k nim niečo zobrať. Priznal, že s U. vzájomne nekomunikujú, vedľa seba iba prechádzajú. Myslí si, že na to, aby začali vzájomne komunikovať treba čas. S maloletou T. sa doma baví, ale zdá sa mu, že navrhovateľka ju nerada vidí s ním. U. je zmanipulovaná navrhovateľkou a navrhovateľkiným priateľom.

Odporca na pojednávaní dňa 06.10.2015 uviedol, že iný príjem ako zo zamestnania v Železiarňach Podbrezová, a.s. nemá. XX.XX.XXXX mal narodeniny, 41 rokov, pri tej príležitosti mu matka dala 100,-Eur, svokra 100,-Eur a sestra 50,-Eur. Takto mu zvyknú dávať peniaze, on si ich sporí a potom ich použije na nejakú akciu.

Vzhľadom k tomu, že účastníci sa nevedeli dohodnúť na výchovnom prostredí maloletých detí na čas po rozvode tunajší súd uznesením, č.k. 8P/219/2014-64 zo dňa 13.03.2015, právoplatným 26.03.2015 ustanovil do konania znalkyňu z odboru psychológie, z odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých Mgr. Ivetu Snitkovú.

Ustanovená znalkyňa dňa 15.07.2015 prostredníctvom Okresného súdu Revúca doručila znalecký posudok č. XX/XXXX.

V závere znaleckého posudku znalkyňa uvádza, že obidvaja rodičia majú veľmi radi svoje deti. Vzájomné vzťahy sú však v súčasnosti pomerne komplikované, dôvodom sú niekoľkoročné nedorozumenia a konflikty medzi rodičmi do ktorých sú zatahnuté aj deti. Aktuálna situácia rozpoloženia rodinných vzťahov má obraz „koalície“ matky a obidvoch dcér, pričom U. dokáže aj priamo verbálne vyjadriť svoj nezáujem o otca, jeho odmietanie. Z jej pohľadu sa cíti byť dotknutá, ublížená. Problém je však v tom, že situáciu vníma pravdepodobne skreslene, informácie má len z matkinej strany, ktoré sú samozrejme namierené proti otcovi. Otcovi nedá ani šancu, aby jej svoj pohľad na vec vysvetlil. Jednostranne je deťom interpretovaný nezáujem otca o ne, čo prirodzene vzhľadom na svoj vek nekriticky prijímajú. Teda otca odmietajú. Určite mal však podiel na súčasnej situácii v minulosti aj otec, ktorý zrejme v hraničných situáciách reagoval tiež zvýšene kriticky, impulzívne.

Maloletá U. a T. majú medzi sebou pekný vzťah, držia spolu, vedia si pomáhať. Obidve deti sú ústretové, ovplyvniteľné, v podstate dobrej povahy, majú sa rady a rady majú aj obidvoch rodičov. K matke to dokážu prejať otvorene, k otcovi pozitívny vzťah nemôžu pripustiť ani samé v sebe lebo to v nich vyvoláva vnútorný konflikt, pretože matka, ktorú majú najradšej, k nemu preukazuje výrazne negatívne pocity. Aj u maloletej T. neboli počas vyšetrenia vyjadrené skutočne negatívne postoje voči otcovi, jej celkové pôsobenie skôr vyznieva ako dôsledok toho, čo prijala z vonku, ale nie je s týmto názorom vnútorne stotožnená. Preto je hlavne pre ňu jednoduchšie otca tiež odmietajú, v konečnom dôsledku to zmierňuje vnútorné napätie.

Obidvaja rodičia sú diferencované osobnosti bez prítomnosti patologických čŕt v takom rozsahu, že by im to narúšalo vnútornú integritu. Aj keď majú obaja určité nedostatky, tie nedosahujú také kvality, ktoré by im narúšali, či znemožňovali spôsobilosť vychovávať deti. Aktuálne po rokoch záťažovej situácie pre oboch sa vyhrotili zrejme práve negatívne vlastnosti a spôsoby reakcií, ktoré im sťažujú primerané fungovanie vo vzťahoch a ktoré tiež zneužívajú proti druhému partnerovi. V celku po upokojení situácie a zmiernení negatívneho ladenia vzájomných konfliktov, pri snahe o ústretovosť medzi sebou sa do popredia dostanú ich pozitívne vlastnosti, komunikatívnosť, veselosť, aktivita, energickosť a bude sa môcť v plnom rozsahu prejať ich láska a náklonnosť k deťom. Momentálne medzi sebou súperia,

sú voči sebe kritickí, hľadajú na sebe chyby. Veľkým prínosom pre všetkých členov rodiny bude, keď sa prestanú obviňovať a hlavne osočovať pred deťmi. Roky predtým dokázali fungovať ako rodina, po poučení sa zo súčasných chýb partnera, ale aj svojich majú šancu byť ešte lepšími rodičmi. Obidvaja sú spôsobilí vychovávať svoje maloleté deti.

V aktuálnej situácii by striedavá starostlivosť pre maloleté deti nebola vhodná. Obidve deti otca odmietajú, nevedia si dokonca ani predstaviť, že by pri ňom mali tráviť dlhší čas. Zložitejšia je situácia u dospievajúcej U., pretože v jej veku je vnímanie práve voči rodičom zvýšene kritické, negatívne postoje k otcovi má riadne zafixované. Hlavne ona potrebuje čas a trezrivosť, aby dokázala pripustiť, že skutočnosť je iná ako jej momentálne presvedčenie. Problém je, že je to práve matka, ktorá je podstatná v tejto situácii. Je potrebné, aby prestala otca pred deťmi negatívne vykresľovať. Maloletá T. verbálne vyjadruje, čo prebrala od dominantnej osoby vo svojom živote, aj keď jej vnútorné presvedčenie pravdepodobne nie je identické. Vie byť pri otcovi spontánna, radostná, vnútorne ho neodmieta. Vnútorné konflikty nastali, práve pri preberaní matkinho hodnotenia. Je pravda, že sa sama pred sebou bojí priznať, že otca má rada, navonok to neprejaví, hlavne pokiaľ je na blízku matka. Obidve dievčatá potrebujú nejaký čas, aby prijali zmenu pohľadu na vec. Je tiež potrebné, aby sa otec nevzdával, necúval, pretože zvyšuje neistotu u detí, vysvetľujú si to potom všetci ako nezáujem z jeho strany. V každom prípade deti potrebujú kontakt s otcom, pretože tam v minulosti dobré vzťahy s ním boli, venoval sa im, trávil s nimi čas. Preklenúť súčasné bariéry sa dá jedine stretávaním sa s ním. Podľa informácii otca aj maloletej T. otec dokáže primerane a pokojne fungovať, keď má pri sebe deti. Znalčkyňa navrhuje, aby styk otca s deťmi mohol byť dva víkendy do mesiaca, dva týždne z letných prázdnin a vo sviatky buď striedavo u jedného a u druhého rodiča, prípadne rozdeliť si po niekoľko dní u každého z nich.

Ohľadom osobností rodičov znalčkyňa uviedla, že obidvaja majú spoločnú určitú emočnú nezrelosť a labilitu, vnútorné rozpory. Tie sa však prejavujú u oboch inak. Matka má ťažkosti v sebahodnotení, či v sebavnímaní. Na jednej strane jej chýba sebaistota, je neistá a vo vzťahoch závislá, čo prekompenzuje zvýšeným sebavedomím, potrebou pôsobiť zaujímavo, výnimočne príťažlivo. Vo vzťahoch jej to komplikuje život tým, že sa usiluje byť dominantná, je tou na ktorú treba brať ohľad, potrebuje mať určitú emocionálnu prevahu a moc. Aj sa ju usiluje presadiť. V blízkych kontaktoch je menej citlivá na potreby druhých. Otec je tiež neistý, avšak u neho sa to prejavuje skôr stiahnutím sa do seba, obavami z presadenia sa. Môže sa stať, a to hlavne v situácii zníženej kortikálnej kontroly (pod vplyvom alkoholu, pri vyčerpaní a pod), že inak zvýšená kontrola svojich emocionálnych prejavov sa rozpustí a môže reagovať impulzívne. V celku dokáže fungovať aktívne, cieľavedome, v záťažových situáciách má skôr tendenciu vzdávať sa. Vo svojich očakávaniach vo vzťahoch môže byť zvýšene kritický, avšak dominuje u neho skôr ústretovosť, snaha o pozitívne ladenie a hľadanie konštruktívneho riešenia a jednanja.

Znalčkyňa záver znaleckého posudku ukončila konštatovaním, že otec maloletých detí počas vyšetrenia detí spomínal matku svojej manželky, ktorá podľa neho vidí situáciu z nadhľadu a vie zväžiť okolnosti nestranne. Možno práve ona by mohla byť osobou, ktorá im pomôže nájsť východisko z terajšej zložitej situácie a zmierniť medzi nimi napätie.

Tunajší súd uznesením č.k. 8P/219/2014-104 zo dňa 30.07.2015, právoplatným 27.08.2015 priznal znalkyňi odmenu a náhradu výdavkov za vypracovaný znalecký posudok vo výške 575,04 Eur.

Na pojednávaní dňa 06.10.2015 znalčkyňa Mgr. Iveta Snitková súdu uviedla, že pred vyšetrením účastníkov nepoznala, termín vyšetrenia stanovila na 25.05.2015 do jej ambulancie v Revúcej. Pri dohodovaní termínu s navrhovateľkou bol problém. Bežne robieva znalecké vyšetrenia počas dvoch dní, v tomto prípade však vzhľadom na finančné prostriedky účastníkov chcela urobiť vyšetrenie v jeden deň, preto volala navrhovateľku s deťmi na 8:00 hod. navrhovateľka chcela prísť s deťmi poobede, čo je podľa nej nemysliteľné, nakoľko sú už unavené zo školy. Znalčkyňa trvala na tom, aby matka s deťmi prišla na 8:00 hod a odporca na 11:00 hod. Matka mala dlho problém, či deti ráno vstanú, aby mohli ísť na autobus do Revúcej. Dodala, že maloletá U. jej povedala, že k otcovi nechce chodiť, ale keby to bolo na víkend tak to zvládne, viac nie. Zdôraznila, že maloleté deti k zdravému vývinu potrebujú tak matku ako aj otca. Ani u jedného z rodičov nezistila takú negatívnu osobnosť, ktorá by vylučovala styk s druhým rodičom. Chcela, aby rodičia s deťmi hovorili, aby sa zmiernilo napätie v rodine. Po oboznámení sa s písomným podaním U. doručeným súdu uviedla, že podľa nej 14 ročné dieťa nie je schopné pochopiť ani závery, ani súvislosti znaleckého posudku. Dať prečítať znalecký posudok takémuto dieťaťu je podľa nej riskantné. Skôr si myslela, že by mali okolo toho hovoriť. Ani u jedného z detí nezistila dôvod prečo by sa nemohlo stykať s druhým rodičom. Keby situácia v rodine bola naozaj veľmi zlá, viac by sa to prejavilo na maloletej T., ale ona je veselá, spontánna, otca neodmieta, vie byť s ním prirodzená. Viac sa strach

prejavil u maloletej U., išlo o celkové obavy z otca. Ide však o to ako ona konflikty doma vnímala. Pre maloletú U. je dominantná matka a pokiaľ jej matka nevysvetlí, že otec je potrebný tak otec s U. ťažko pohne. Deti samé na vyšetrení uviedli, že v minulosti bol medzi nimi a otcom dobrý vzťah, že otec bol prísnejší ako matka. Domnieva sa, že je na čom stavať a v čom pokračovať. Podľa nej styk U. s otcom je prínosom pre U., ale U. sa potrebuje zbaviť bloku, ktorý má a na zbavenie sa tohto bloku odporúča psychoterapeutickú intervenciu. Domnieva sa, že matka s U. hovorí o veciach o ktorých by s ňou nemala hovoriť alebo v nevhodných súvislostiach.

Znalkyňa zdôraznila, že medzi U. a T. je veľmi dobrý súrodenecký vzťah. Ideálne by bolo keby obidve chceli byť u otca spolu, avšak pre T. by bola škoda neísť k otcovi, ak by U. nechcela. Avšak ak U. bude odmietavá dlhšie, môže to brzdiť maloletú T. v spontánnosti.

Na otázku, či znalkyni boli pri znaleckom vyšetrení odprezentované názory U. tak ako ich uviedla v liste doručenom súdu, znalkyňa uviedla, že tieto názory jej boli známe už aj zo spisu, ale ona zisťovala iné skutočnosti, podstatnejšie pre vypracovanie znaleckého posudku. Pre ňu pre vypracovanie posudku sú dôležitejšie psychologické vyšetrenia. Ak by zistila, že niečo má na deti zlý vplyv, tak by to v znaleckom posudku uviedla. Podľa nej sú iné negatívne veci, ktoré vplyvajú na maloleté deti, napr. to, že maloletá T. pri vyšetrení uviedla, že jej snom je spať vo svojej posteli. Ona stále spáva s matkou. Matka uvádza, že deti sú na ňu naviazané, ale ona sama deti k tomu vedie. To, že maloletej T. bolo smutno, keď bola s otcom na dovolenke a matka jej niekoľkokrát denne telefonovala, tak 7 ročné dieťa zosmutnie v takej situácii. Matka to určite robí s dobrým úmyslom, ale z psychologického hľadiska majú veci inú súvislosť ako ich vidí rodič. V prípade, že by sa maloleté deti dostali na Facebook na profil ich otca nevytvorili by si o ňom pozitívny obraz. Pri styku U. s otcom je najkompetentnejšia v tejto veci niečo urobiť matka. Ak to nedokáže sama, tak by mala buď ona sama alebo aj otec vyhľadať pomoc psychologickú intervenciu, aby sa dokázali inak pozrieť na veci. Znalkyňa ďalej uviedla, že maloletým deťom je dennodenne vštepované, že ich otec je zlý, ale nevylúčila, že sa o to aj sám otec zaslúžil. U maloletej T. uviedla, že ako každé dieťa je ovplyvňovaná jedným aj druhým rodičom.

Tunajší súd uznesením č.k. 8P/219/2014-163 zo dňa 26.10.2015, právoplatným 19.11.2015 priznal znalkyni odmenu a náhradu nákladov za znalecký výkon na pojednávaní vo výške 69,62 Eur.

Na pojednávaní dňa 06.10.2015 navrhovateľka predložila súdu podanie o ktorom uviedla, že ho písala dcéra U. s tým, aby ho súdu predložila. Týmto podaním sa súd nezaoberal, nakoľko nie je zjavné, či ho skutočne písala maloletá U. a skutočnosti v podaní uvádzané sú totožné s tými, ktoré už v konaní uviedla sama navrhovateľka.

Na pojednávaní dňa 05.11.2015 svedkyňa B. X., nar. XX.XX.XXXX uviedla, že navrhovateľka je jej nevesta a odporca syn. V súčasnosti s nevestou nie je v kontakte. So synom v kontakte je, často k nej chodí, každý deň si telefonujú. V súčasnosti, keď navrhovateľka - nevesta synovi nevarí tak ona mu perie, varí. On sa u nej naje, aj si zoberie so sebou. Odporca vie aj sám variť, ale na čo by varil sám, keď aj ona je sama tak navarí ona a obidvaja sa najedia. Odporca si vie aj oprat'. Okrem odporcu má ešte aj dcéru, ktorá má svoju rodinu, dvoch synov. Svojim najbližším zvykne dávať darčeky. V roku 2015 mal syn XX.XX. meniny ako darček mu dala 50,-Eur, vie čo jej syn v súčasnosti prežíva s rozvodom. Chce, aby nielen pracoval, ale aj oddychoval, aby niekde išiel. S dcérou, jeho sestrou B. B. vymysleli, že by išli spolu na futbal do Francúzska alebo kdesi inde. Syn povedal, že na to nemá. Ona vie, že od malička sa venoval futbalu, futbal ho baví. Aby mohol ísť so svojou sestrou na ten futbal, tak mu dala 100,-Eur. Prišiel odtiaľ oddychnutý, šťastný. Sama je na dôchodku, ale ešte chodí pracovať na dohodu do Jednoty. Peniaze si odloží a z nich dáva. Dôchodok má 350,-Eur a na dohodu si zarobí cez 150,-Eur. Z dôchodku si sporí po 120,-Eur mesačne. Na domácnosť, na rodinný dom jej prispieva aj manžel s ktorým žijú oddelene 10 či 15 rokov.

Na uvedenom pojednávaní svedkyňa B. M., nar. XX.XX.XXXX uviedla, že účastníkmi sú jej dcéra ako navrhovateľka a zať ako odporca. Kým nenastali komplikácie v ich manželstve ich vzťahy boli ideálne, dcéru mala nielen za dcéru, ale aj za priateľku. S problémami v ich manželstve sa skomplikoval aj jej vzťah s dcérou. So zaťom naďalej dobre vychádza. So zaťom majú veľmi blízky vzťah, vzájomne sa potrebujú. Medzi nimi je veľký vzťah dôvery, spolu komunikujú cez telefón, zať ju často navštevuje, cez neho sa dozvedá informácie o vnučkách, nakoľko jej dcéra ju odmieta informovať. Zať k nej chodí domov podľa toho ako ona od neho niečo potrebuje, aj podľa toho ako on má možnosti. S jeho matkou bývajú v rovnakej časti obce od seba vzdialené cca 800 m. Vzťah medzi nimi sa prejavuje aj tým, že si chodia vinšovať na meniny, narodeniny, dokonca zať jej dal darček aj na deň matiek. Bol jediný, ani

jej vlastné deti si vtedy na ňu nespomenuli. Aj ona im dáva na sviatky darčeky, v podstate darčeky ani nie, nakoľko sa od začiatku ich manželstva dohodli, že im nebude kupovať darčeky, ale dávať peniaze. Tohto roku 25.04. bolo B. a ona zaťovi dala 100,-Eur, zvykla dávať 50,-Eur a k tomu fľašu alebo kávu, ale teraz dala 100,-Eur. Zať mal narodeniny XX.XX. tak mu dala 70,-Eur. Možno uvedené sumy dala naopak, presne si to už nepamätá. Ona mu dáva peniaze aj vtedy, keď jej chodí pomáhať - dáva mu na benzín. Ju nezaujímá, čo urobí s peniazmi lebo vie, že ich neprepije a ona mu nebude určovať čo má s nimi urobiť, keď mu ich dáva ako darček. Keď mu peniaze dáva, on sám od seba povie, že si ich odloží alebo že ich na niečo použije. V poslednom čase vie, že bol na futbale. Už predtým ju vyhľadal a zdôveril sa jej, že jeho sestra ho volá na futbal do Francúzska alebo kde. Ona mu povedala, že raz za život má takú príležitosť, aby išiel. Aj dopredu vedela, že sa tam chystá, ale nikomu to neprezradila. On v podstate sa s ňou prišiel porozprávať, či tam má ísť, chcel vedieť jej názor lebo on dosť dá na jej názor. Ju nezaujímalo za aké peniaze by tam išiel pretože peniaze si zarobí, odloží si, neprepije, neprefajčí ich. Aj dcére povedala, že keď bude mať finančné problémy môže zavolať ona jej pomôže. Deti sa narodili z lásky a nechce, aby jej vnučky trpeli pre chyby rodičov. Je vdovou, pracuje v K-SUPRA s priemerným čistým mesačným zárobkom 700,-Eur. Okrem dcéry - navrhovateľky má aj syna, ktorý je ženatý. Má jednu dcéru a im tiež finančne rovnako pomáha. Dodala, že stále je tu pre účastníkov a nech sa začínú správať zodpovedne, nech pokoria svoju hrdosť, tie ich deti sa narodili z lásky.

Zo správy kolízneho opatrovníka so sociálneho zisťovania v rodine maloletých detí zo dňa 28.01.2015 súd zistil, že kolízny opatrovník vykonal pohovor s obidvoma maloletými dcérami účastníkov. Maloletá U. uviedla, že v prípade rozvodu rodičov chce určite zostať s matkou, o možnosti striedavej osobnej starostlivosti rodičov nechcela ani počuť. Maloletá T. sa pri vyslovení možnosti striedavej starostlivosti rodičov takmer rozplakala.

Na pojednávaní dňa 05.11.2015 kolízny opatrovník uviedol, že v prípade rozvodu navrhuje maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti navrhovateľky, výživné určiť odporcovi vzhľadom na jeho možnosti, schopnosti a tiež navrhol upraviť styk odporcu s maloletými deťmi.

Z predloženého sobášneho listu účastníkov súd zistil, že manželstvo uzatvorili XX.XX.XXXX, je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu R. S., zv. X, ročník XXXX, na str. XX pod por. číslom X.

Z predložených rodných listov súd zistil, že dňa XX.XX.XXXX sa účastníkom narodila dcéra U., ktorá je zapísaná v knihe narodení Matričného úradu S., vo zv. XX, ročník XXXX, na str. XXX pod por. číslom XXX a dňa XX.XX.XXXX sa im narodila dcéra T., ktorá je zapísaná v knihe narodení Matričného úradu S., vo zv. XX, ročník XXXX, na str. XXX pod por. číslom XX.

Z potvrdenia Mesta Brezno súd zistil, že spoločné bydlisko účastníkov je na adrese S. - B., X. B. XXXX/XX.

Zo správy Súkromného detského zariadenia Margarétka zo dňa 16.01.2015 súd zistil, že navrhovateľka bola v ich spoločnosti zamestnaná na dohodu o pracovnej činnosti ako pedagogický pracovník, v čistom zarobila v roku 2014 v septembri 29,12 Eur, v októbri 128,17 Eur, v novembri 76,21 Eur, v decembri 128,17 Eur.

Z fotokópie pracovnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že medzi SDZ - Margarétka, s.r.o. Brezno a navrhovateľkou došlo k uzatvoreniu pracovného pomeru s dňom nástupu do práce 01.03.2015, s trvaním na dobu určitú do 31.08.2015, s dohodnutou skúšobnou dobou do 31.05.2015, s dohodnutou základnou mzdou 460,-Eur + prémie.

Zo správy obchodnej spoločnosti Mýval, s.r.o. Brezno zo dňa 12.10.2015 súd zistil, že navrhovateľka v tejto spoločnosti pracovala na základe dohody o pracovnej činnosti, prijatá bola na výpomoc v sezóne, sezóna predčasne skončila, vystačia si s vlastnými stálymi zamestnancami a ďalšie voľné pracovné miesta nemajú.

Zo správy Železiarní Podbrezová, a.s. Podbrezová zo dňa 14.10.2015 súd zistil, že odporca za obdobie od januára 2014 do septembra 2015 dosiahol priemerný čistý mesačný príjem 919,56 Eur.

Zo správy SDZ - Margarétka, s.r.o. Brezno zo dňa 26.10.2015 súd zistil, že navrhovateľka už nie je ich zamestnankyňou, pracovný pomer skončila v skúšobnej dobe dňom 25.05.2015.

Z kópie dohody o pracovnej činnosti zo dňa 23.10.2015 predloženej navrhovateľkou na pojednávaní 05.11.2015 súd zistil, že navrhovateľka od 26.10.2015 do 31.12.2015 bude vykonávať administratívne práce v spoločnosti REA-S, s.r.o. Brezno v rozsahu 40 hodín mesačne, s odmenou za vykonanú prácu 2,50 Eur brutto/hod.

Z fotokópie lekárskej správy zo dňa 31.10.2015 podpísanej MUDr. Vladimírom Vaníkom, traumatológom NsP Brezno, n.o. súd zistil, že navrhovateľku včera zbil manžel, spadla, bolesti pravej ruky a hlavy, nauzea, nebola v bezvedomí, pamätá sa. Diagnózy: S00.00 stt contusionem capitis - cefalea, S60.2 Contusio manum 1.gx, doporučené odborné neurologické vyšetrenie, inak symptomat th. na ruku vhodný Heparoid.

Z fotokópie lekárskej správy zo dňa 30.10.2015 potvrdenej MUDr. Viktorom Poliakhovom, sekundárnym lekárom NsP Brezno, n.o. súd zistil, že odporcu pred hodinou zbila manželka, bolí ho hrudník, objektívne v oblasti hrudníka vľavo hyperemia kože, povrchové oddielky, v oblasti líca vľavo hyperemia kože. Diagnózy: S20.31. Iné povrchové poranenie prednej steny hrudníka. Odrenina, S00.88. povrchové poranenie inej časti hlavy, doporučené studené obklady, kontrola obvodného lekára.

Z kópie potvrdenia OO PZ Brezno zo dňa 30.10.2015 pod značkou OR PZ BR-OPP3-512/2015-P súd zistil, že odporca urobil ústne oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu.

Zo spisu tunajšieho súdu značka 4C/9/2015 súd zistil, že uznesením č.k. 4C/9/2015-9 zo dňa 13.01.2015 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bolo uložené odporcovi, aby dočasne nevstupoval do bytu č. X vo vchode č. 34 na treťom poschodí bytového domu súp. č. XXXX, ktorý je evidovaný Okresným úradom S., katastrálnym odborom pre okres S., obec S., k.ú. S. na navrhovateľku a odporcu ako majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve, a to až do právoplatného skončenia súdneho konania o obmedzenie, resp. vylúčenie užívacieho práva odporcu k predmetnému bytu. Zároveň navrhovateľke bola uložená povinnosť, aby v lehote 30 dní od doručenie tohto rozhodnutia podala návrh vo veci samej.

Toto predbežné opatrenie sa nestalo právoplatným nakoľko na odvolanie odporcu Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 17Co/167/2015-52 zo dňa 09.03.2015 uvedené uznesenie o predbežnom opatrení zmenil tak, že návrh na jeho nariadenie zamietol.

O návrhu navrhovateľky vo veci samej, aby súd vylúčil odporcu z užívania bytu rozhodol tunajší súd rozsudkom, č.k. 6C/85/2015-82 zo dňa 18.09.2015 tak, že jej návrh zamietol a zaviazal ju nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 364,60 Eur. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 04.11.2015.

Podľa § 1 ods. 2 Zák. č. 36/2005 Z.z o rodine (ďalej len Zákon o rodine), účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti, a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel, a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho

majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods 2 Zákona o rodine, ak obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p. s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravy pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 144 veta prvá O.s.p., účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o

rozvod, alebo o neplatnosť manželstva, alebo o určenie či tu manželstvo je alebo nie je.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav :

Obidvaja účastníci sú občanmi Slovenskej republiky, obidvaja majú národnosť slovenskú, obidvaja dosiahli stredoškolské vzdelanie s maturitou, u obidvoch ide o prvé manželstvo, obidvaja majú deti len z tohto manželstva. Posledné spoločné bydlisko účastníkov je na adrese S. - B., X.B. XXXX/XX.

Účastníci po päťročnej známosti dňa XX.XX.XXXX uzatvorili manželstvo z lásky, ale aj pre tehotenstvo navrhovateľky. Z manželstva sa im dňa XX.XX.XXXX narodila dcéra U. a dňa XX.XX.XXXX dcéra T..

Podľa navrhovateľky už od začiatku manželstva sa odporca prejavoval ako žiarlivý, tiež sa dopúšťal psychických a fyzických útokov na ňu, a to aj v prítomnosti maloletých detí.

Podľa odporcu manželstvo bolo od začiatku perfektné, a to až do 13.11.2011, kedy našiel navrhovateľke SMS správu od milenca.

Účastníci žijú v spoločnom byte v ktorom sa odporca na základe predbežného opatrenia nariadeného tunajším súdom uznesením č.k. 4C/9/2015-9 zo dňa 13.01.2015 nezdržoval v období od 15.01.2015 do 16.03.2015. Podľa navrhovateľky spolu nehospodária od januára 2015, odporca stále platí poplatky za byt a inkaso. Naposledy sa intímne stýkali podľa navrhovateľky koncom roka 2013, podľa odporcu 04.05.2014. Príčinu rozpadu manželstva navrhovateľka vidí v odporcovom správaní, v jeho žiarlivosti, fyzických a psychických útokoch na ňu. Za príčinu rozpadu manželstva odporca považuje neveru navrhovateľky.

Účastníci majú v bezpodielovom spoluvlastníctve trojizbový byt a jeho zariadenie.

Navrhovateľka vlastný majetok nemá. Od 26.10.2015 na dobu určitú do 31.12.2015 na základe dohody o pracovnej činnosti vykonáva administratívne práce pre obchodnú spoločnosť REA-S s.r.o. Brezno s rozsahom práce 40 hodín mesačne s dojednanou odmenou 2,50 Eur Brutto/hod. V jej možnostiach a schopnostiach bolo predtým pracovať pre spoločnosť SDZ - Margarétka s.r.o. Brezno najprv na základe dohody o pracovnej činnosti na základe ktorej si takto mesačne zarobila priemerne 90,42 Eur, neskôr s touto spoločnosťou uzatvorila pracovný pomer, a to od 01.03.2015 do 31.08.2015 s dojednanou základnou mzdou 460,-Eur + prémie, pričom tento pracovný pomer skončila v skúšobnej dobe 25.05.2015. Za vlastný mobil si mesačne platí 20-50,-Eur.

Odporca si počas trvania manželstva kúpil osobný automobil na úver, ktorý mesačne spláca po 42,-Eur. Pracuje ako kontrolór v Železiarňach Podbrezová, a.s. s priemerným čistým mesačným zárobkom 919,56 Eur. Mesačne poberá aj prídavky na obidve deti. Medzi jeho mesačné výdavky patrí do bytového spoločenstva 153,-Eur, za plyn 6,-Eur, za elektriku 50,-Eur, za internet 9,-Eur, za mobil 25,-Eur, cestovné do práce 30,-Eur, za stravu v práci 20,-Eur.

Maloletá U. má 14 rokov. Je zdravá. Od septembra 2015 navštevuje 9.ročník základnej školy v Brezne na Mazorníku. Na začiatku školského roka navrhovateľka maloletej a jej sestry T. zaplatila na ZRPŠ spolu 15,-Eur. Maloletej U. do triedneho fondu zaplatila 10,-Eur za školské pomôcky a potreby jej dala 50,-Eur. Začiatkom školského roka bola maloletá na exkurzii v Trenčíne, kde jej navrhovateľka zaplatila poplatok 16,-Eur. Tiež sa maloletá zúčastnila exkurzie do Nitry s poplatkom 13,-Eur. Maloletá mimo školy navštevuje Hip-hop, kde sa štvrťročne platí 25,-Eur. Za mobil minie 10,-Eur na dva mesiace. Poistné v škole jej navrhovateľka platí na začiatku školského roka sumou 1,75 Eur. V novembri 2015 maloletá mala ísť na poznávací pobyt do Londýna s poplatkom 230,-Eur, poplatok zaplatila stará matka maloletej zo strany matky. Maloletej bolo z toho dôvodu potrebné vyhotoviť cestovný pas.

Maloletá T. má 7 rokov, je zdravá. Od septembra 2015 navštevuje druhý ročník základnej školy v Brezne na Mazorníku. Do školy chodí peši, stravuje sa v školskej jedálni, kde jej navrhovateľka mesačne platí 20,-Eur a za návštevu školského klubu polročne 20,-Eur. Navrhovateľka maloletej na začiatku školského roka do triedneho fondu zaplatila 5,-Eur a za školské pomôcky a potreby jej dala 30,-Eur. Tiež jej zaplatila poistné na celý školský rok sumou 1,75 Eur. Maloletá v rámci školy navštevuje tanečný a počítačový krúžok, bezplatne.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že v rokoch 2014 a 2015 účastníci podali na seba navzájom niekoľko oznámení o spáchaní priestupku. Naposledy na pojednávaní dňa 05.11.2015 obidvaja preukazovali, že medzi nimi došlo k incidentu 30.10.2015 v dôsledku ktorého obidvaja navštívili lekára, a to odporca priamo v ten deň 30.10.2015 a navrhovateľka na druhý deň 31.10.2015.

Vzťahy medzi účastníkmi sú poznačené vzájomnou nevráživosťou, sú vážne narušené a trvalo rozvrátené. Manželstvo účastníkov neplní svoj účel a nemožno od nich očakávať obnovenie manželského spolužitia. Z tohto dôvodu v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd návrhu navrhovateľky vyhovel a jej manželstvo s odporcom rozviedol.

Za príčinu rozvratu manželstva účastníkov súd považuje rozdielnosť ich pováh, názorov a záujmov a tiež neveru zo strany navrhovateľky.

S konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode.

Navrhovateľka sa v konaní domáhala, aby na čas po rozvode obidve dcéry jej boli zverené do osobnej starostlivosti. Odporca vo vyjadrení doručenom 27.01.2015 navrhol na čas po rozvode maloleté deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždenných intervaloch. Kolízny opatrovník zistil rozhovorom s maloletými deťmi ich stanovisko - maloletá U. o možnosti striedavej starostlivosti rodičov nechcela ani počuť a maloletá T. pri vyslovení tejto možnosti starostlivosti rodičov sa takmer rozplakala. Vzhľadom na to, že odporca sa domáhal zverenia detí do striedavej osobnej starostlivosti v súlade s ustanovením § 24 ods. 2 Zákona o rodine súd musel skúmať, či striedavá osobná starostlivosť bude v záujme maloletých detí. Z tohto dôvodu súd do konania pribral znalkyňu z odboru psychológie, z odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých Mgr. Ivetu Snitkovú. Táto znalkyňa po vyšetrení účastníkov a ich maloletých detí vypracovala znalecký posudok č. XX/XXXX v ktorého závere na otázku č. 3 odpovedala, že v aktuálnej situácii by striedavá starostlivosť o maloleté deti nebola vhodná. Obidve deti otca odmietajú, nevedia si dokonca ani predstaviť, že by pri ňom mali tráviť dlhší čas. Po oboznámení sa so záverom znaleckého posudku odporca na striedavej osobnej starostlivosti netrval, súhlasil s tým, aby obidve deti boli zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Aj kolízny opatrovník doporučil, aby na čas po rozvode obidve maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd návrhu navrhovateľky v časti týkajúcej sa takej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom, aby obidve deti jej boli zverené do osobnej starostlivosti vyhovel.

Vzhľadom na zistené pomery všetkých účastníkov súd zaviazal odporcu s účinnosťou od právoplatnosti výroku o rozvode prispievať na výživu maloletej U. 80,-Eur mesačne a maloletej T. 60,-Eur mesačne. Pri určení tohto výživného súd vychádzal tak zo zistených odôvodnených potrieb maloletých detí, ako aj z možností, schopností, majetkových pomerov odporcu s prihliadnutím na možnosti, schopnosti, majetkové pomery a osobnú starostlivosť navrhovateľky o maloleté deti. Pri posudzovaní možností a schopností odporcu súd vychádzal z toho, že má len príjem zo zamestnania v Železiarňach Podbrezová, a.s., ktorý za obdobie od januára 2014 do septembra 2015 predstavuje priemerne v čistom 919,56 Eur. To, že sa odporca v máji 2015 zúčastnil hokejového zápasu v Českej republike v Ostrave a v septembri 2015 futbalového zápasu v Španielsku neprezentuje, že by mal väčšie možnosti a schopnosti ako sám preukázal v konaní. Aby sa mohol týchto zápasov zúčastniť prispeli mu k tomu svedkyne - jeho matka a svokra a tiež sestra.

Pri posudzovaní možností a schopností navrhovateľky súd zistil, že táto v priebehu konania bola schopná uzatvoriť pracovný pomer so SDZ - Margaréta s.r.o. na dobu neurčitú s dohodnutou mzdou 460,- Eur + prémie, pričom tento pracovný pomer skončila v skúšobnej dobe.

Pri určení výživného súd vzal do úvahy aj tú skutočnosť, že navrhovateľka spolu s deťmi býva v byte, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve s odporcom, v tomto byte zatiaľ býva aj odporca, ktorý znáša všetky výdavky súvisiace s bývaním, t.j. poplatky do bytového spoločenstva, inkaso, za plyn elektriku, internet.

Nakoľko sa navrhovateľka domáhala určenia vyššie výživného na maloleté deti, súd jej návrh vo zvyšku zamietol.

Znalkyňa počas znaleckého vyšetrenia dokázala, že rodina účastníkov predtým dokázala fungovať. Ani u jedného z rodičov maloletých detí znalkyňa nezistila takú prítomnosť patologických čŕt, ktorá by narúšala ich vnútornú integritu. Aj keď obidvaja majú určité nedostatky tie nedosahujú také kvality, ktoré by im narúšali, či znemožňovali spôsobilosť vychovávať deti. z uvedeného vyplýva, že aj odporca ako otec je spôsobilý maloleté deti vychovávať. Maloleté deti na čas po rozvode sú zverené do osobnej

starostlivosti matky, odporca ako otec maloletých detí má uplatňovať svoju úlohu vo výchove maloletých detí danú mu zákonom o rodine prostredníctvom svojho styku s maloletými deťmi. Úlohou navrhovateľky je okrem iného, aby so zreteľom na záujem obidvoch maloletých detí na prospešnom styku s odporcom vytvárala priaznivé podmienky na styk odporcu s maloletými deťmi, a to hlavne ich vedením, najmä maloletej U. k tomu, aby mali správny vzťah k odporcovi. Zákon o rodine uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletými deťmi. V prípade, že sa rodičia nedokážu dohodnúť o styku rozhodne súd. Pri rozhodovaní súd musí prihliadnuť prednostne na záujem obidvoch maloletých detí, ich citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, školské a mimoškolské aktivity, vek a pod. zároveň súd musí zohľadniť aj právo obidvoch maloletých detí na zachovanie ich vzťahu k obidvom rodičom. V rámci znaleckého vyšetrenia znalkyňa zistila najmä nezáujem maloletej U. o odporcu, jeho odmietanie. Je v koalícii s navrhovateľkou, situáciu vníma skreslene, informácie má len zo strany navrhovateľky, ktoré sú namierené proti otcovi - odporcovi. Maloletá U. odporcovi neadá ani šancu, aby jej svoj pohľad na vec vysvetlil. Pre zachovanie vzťahu maloletých detí k otcovi - odporcovi je nevyhnutné, aby sa s ním stýkali, a to nielen maloletá T., ale aj maloletá U.. Pri výkone styku odporcu s maloletými deťmi je nevyhnutné zdôrazniť zodpovednosť navrhovateľky ako matky maloletých detí za vytvorenie pozitívneho vzťahu obidvoch maloletých detí k ich otcovi - odporcovi. Dôležitosť úlohy otca v živote obidvoch maloletých detí je nepopierateľná, preto je úlohou ich matky vhodne maloleté deti na styk so svojim otcom pripraviť, a to nielen materiálne oblečením a pod., ale aj určitou psychickou pomocou a psychickou prípravou na stretnutie s otcom. Stav, keď rodič nepripravuje dieťa na styk s druhým rodičom a dieťa druhého rodiča odmieta sa rovná „neumožneniu“ druhému rodičovi stretávať sa s maloletým dieťaťom, a preto by takémuto rodičovi v zásade nemalo byť dieťa zverené do osobnej starostlivosti, pretože nespĺňa morálne predpoklady na osobnú starostlivosť o dieťa, nakoľko niet u neho záruky, že maloleté dieťa bude vychovávané v zdravom prostredí, pretože skryté pestovanie odmietania až nenávisť dieťaťa k otcovi nie je v záujme zdravého vývoja dieťaťa, je neakceptovateľné okrem prípadu, ak existujú dôvody na zákaz styku. V súdnej veci súd nezistil dôvody na zákaz styku otca s obidvoma maloletými deťmi, preto je nevyhnutné, aby si aj navrhovateľka - matka maloletých detí uvedomila dôležitosť otca v živote maloletých detí a maloletým deťom nielen umožňovala styk s ich otcom, ale ich aj naň pripravovala a v deťoch skôr pestovala kladný obraz o svojom otcovi. Z tohto dôvodu súd styk obidvoch detí s ich otcom upravil tak, že odporca je oprávnený s nimi sa stýkať každý párný víkend od piatku od 17:00 hod do nedele do 17:00 hod, cez letné prázdniny od 15.07. od 8:00 hod do 31.07. do 18:00 hod, cez vianočné a novoročné sviatky od 26.12. od 8:00 hod. do 02.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod, počas veľkonočných sviatkov od Veľkého piatku od 8:00 hod. do Veľkonočnej nedele do 18:00 hod.

Tak ako pri určení výživného, tak aj pri úprave styku odporcu s maloletými deťmi súd rešpektujúci ustanovenie § 154 ods. 1 O.s.p. vychádzal zo stavu v čase vyhlásenia rozhodnutia, kedy účastníci s maloletými deťmi bývajú spolu v byte, ktorý majú v spoluvlastníctve. Z tohto dôvodu si účastníci budú maloleté deti v rámci upraveného styku vzájomne odovzdávať v tomto ich byte. Čo v rámci styku odporca bude robiť s maloletými deťmi, kde s nimi pôjde, kde sa bude s nimi v určenom čase zdržiavať závisí len od rozhodnutia odporcu príp. od jeho dohody s maloletými deťmi. Navrhovateľka je povinná maloleté deti na styk s odporcom pripraviť, a to tak materiálne včítane odovzdania preukazu poistenca ako aj psychicky - aby deti styk s otcom prežívali pozitívne. Tak navrhovateľka ako aj odporca sú povinní dodržiavať začiatok a koniec upraveného styku, aby takto predišli ďalším možným nedorozumeniam.

Vzhľadom na aktuálnu situáciu v rodine zistenú v konaní ako aj popísanú v znaleckom posudku znalkyňou Mgr. Ivetou Snitkovou súd má za to, že v záujme maloletých detí je potrebné uložiť tak im ako aj obidvom ich rodičom výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov.

V tomto konaní súd ustanovil znalkyňu, ktorej za vypracovaný znalecký posudok zaplatil odmenu a náhradu výdavkov vo výške 575,04 Eur a za účasť na pojednávaní dňa 06.10.2015 69,92 Eur, to je spolu 644,66 Eur. Táto suma ktorú zaplatil štát predstavuje jeho trovy. Ani u jedného z účastníkov súd nezistil predpoklady na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, obidvaja sú majetní, obidvaja majú príjem. Preto súd rozhodol, že obidvaja účastníci sú povinní nahradiť štátu tieto trovy. Vzhľadom na charakter konania - o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, kde ani jeden z účastníkov „nevyhral a ani neprehral“ súd rozhodol o tom, že uvedené trovy štátu uhradí

každý rovnakým dielom, t.j. po polovici, t.j. po 322,33 Eur. Vzhľadom na zistené pomery účastníkov súd im uložil túto povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade § 144 veta prvá O.s.p. podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod, alebo o neplatnosť manželstva, alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd v konaní nezistil žiadne okolnosti na iné rozhodnutie, t.j. aby priznal náhradu týchto trov alebo ich časti niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela môže do 3 mesiacov od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva oznámiť orgánu poverenému viesť matriku, u ktorého je manželstvo zapísané, že prijíma opäť svoje predchádzajúce priezvisko.